

(א) ר"מ מ"ג, (ב) ש"ך למתני' לעיל דף עב"ג, (ג) [לעיל ס"ג].

הגהות הב"ח

(א) גמ' ל"ג מערכתא ולמירוש: (ב) שם ל"ג דפי ולמירוש: (ג) שם באתרא דהוא חזין הוא דנגיד: (ד) רש"י ד"ה עשיק עפרא יקר כ"ב ע"ל דף נ"ג: (ה) תוס' ד"ה ה"א וכו' ולאסמכתא ק"א מתני' דטועה בסבור על"ל: (ו) בא"ד התם הוא דקאמר:

מובן רש"י

על הכומר של זיתים. שמינית יחד בכל כ"י שימתמנו (פסחים נ"ח).

לאו צידו. שמה לא ימכרוהו לו: דלא לר' וחסים. מעות של כל איש ואיש לנד: סיטומסא. חומס שרושמינ המנונים על הצדיות של יין שלוקחין הרבה צידה ומניחין אותן בראור הצעלים ומוליכין אותן אחת אחת למכור לתנות ורושמינ אותם לדעת שכל הרשומות נמכרות: ובאשרא כו' למיקני. שרגילין לרסוס על מנת שדבדב זה תהא קנייה לו כאלו משך קני: מחוסר שמים. שתי מלאכות: פוסק עמו. ואע"פ שלא ילא השער דהא יש לו אבל מחוסר שלש כאין לו דמי: צדי אדם. אם מלאכות שהדבר מחוסר צדי אדם אפי' מאה הן פוסק: צדי שמים אפי' אחס אינו פוסק. דמי ימר דאתיא ויהא צידו להשלים הלכך כאין לו הוא: משא בחמה. שטוח העומרין בחמה: ומידרא. לזרוק המון לאחר הדישה ברכת ברוח: כגון דשדי בחמה ויש. דלכתי גדיש קרי ליה: האיכא מידרא. דצדי שמים היא שרין רוח שאינה מנויה: אפשר בנפשוהא. ווי' בלע"ז: על העצט. כולוה לאותצדיהו לרז ושמואל נקיט לה ואול: מכמר. הוחמס: למידש. לרין צבת: מנגד. למשון היין אל הצור שלפני הגת: כדתי ר' חי"א. לקמן: על הכומר של זיתים. דתנן במתני' (לעיל דף ע"ב): מעטן תנא ליה איהו במתני' בלשון כומר לומר שכבר נתחממו: כי דפא. בית הבד של שמן: לפופי. אמולדי"ר בלע"ז לשון מלפפין הוולד (שבת דף קט"ו): שמגלגלו לפי מדתו. אם גדולות אג קטנות ועושה להן בית קיבול: ומשרף. לנרפו בכשן: כגון דמלפף ויש. ואכתי צינים קרי להו. לשון צינה מרשק"א שהעפר מנובלת עס המים: ומידק. לאחר שנשרפו האצנים הרי הן חמיכות שרופות ומוליאין אותן מן הכשן ונותנין בהן מעט מים וצדין אותן ומדוכות מאליהן כקמח טחון: משראוי לשקען בכשן. משהכין והזמין את האצנים ואת העצים והכל צידו ואין חסר אלא מלאכת השריפה: צד"א. שרין שיהא מוכן צידו: בעפר לנן. שאינו מנוי וכשהיו מכניסין אותו אין מכניסין אותו אלא מגובל ועשו צינים: אבל בעפר שחור. שהוא מנוי במקומו אין נריך שיהא צידו שאם אין לזה יש לזה: מני עיני עפרא. משהכניס המוכר וצד עפר צדיתו ועפר שחור היה: עשיק עפרא. יקר (ו) ואינו מנוי: סמכא דעסיה. דכל אחד והחחר יקבל מי שפרע: לא סמכא דעסיה. דלמא לא משכח עפרא וליכא מי שפרע שהוא עגמו לא נסמך עליו אלא נתן על הספק: ימות

איזהו נשך פרק המישי בבא מציעא

עד.

עין משפט
נר מצוה

א [ש"ע מ"מ סי' כו קע"ג ו' בהג"ה]: קני ב ג מ"י פ"ז מהלכות מפרה ה"ג י' ד' סמג עשין פ' ולאין קעא טו"ש"ע ח"מ סי' קפד סעיף א': קנה ד ה ו מ"י ג' ס' ג' ו סמג עשין פ' טו"ש"ע ח"מ סי' ר"א סעיף א': קנפו ז מ"י פ"ט מהל' מלוה וזה ה"ג ז סמג לאין ק"ג טו"ש"ע י"ד סי' קע"ה סעיף ד': ק"ס ח ט י מ"י ג"ס: ק"ס ב מ"י ג"ס ה"ג א':

לעני רש"י

ו"ן ו"ן [י"ן] פה. אמולדי"ר [אינמילול"י] ל' לעטוף. מרשק"א [מרש"ק]. ביצה, מקוה מים רודרים.

הבא לאו בידו. מכאן מקשה ר"מ לפירוש הקונט' דפרק זה צורר (פסהדרין דף כד: ושם ד"ה כל) גבי משחק בקוביא דקאמר התם דלאו אסמכתא היא ופי' הקונט' משום דהייז דמי אסמכתא כגון אס אוצרי ולא אעביד וכגון משליש שטריו דגט פשוט (ב"ב דף קסח. ושם) דסמיך על א' (לא) דצב כצבור כל זה צידו לעשות ומירשא כי מתני' אדעתא דלא יהיז (א) לאסמכתא ק"א מתני' דטועה שלא יבא לידי כך אבל משחק בקוביא לא סמיך אמידא דלא ידע אי נלח אי לא נלח ואפ"ה מתני' שמע מינה מספיקא גמיר ומקני והכל משמע איפכא דהיכא דלאו צידו הוי טפי אסמכתא ונראה לר"מ דהתם משום הכי לא הוי אסמכתא דלגב דצדי למיקני גמר ומקני וקשה לפירושו דזהוהי (לעיל דף מה: ושם) חשיב אסמכתא להיחל דלס' אני חוזר כי ערצוני מחול לך ולא אמרי' מגו דצדי למיקני גמר ומקני ועוד דל"כ היכי מדמה דפרק זה צורר (פסהדרין דף כה.) להיחל דלין אחד מהם מיר דהתם לא שייך האי טעמא ור"מ בעגמו חוזר צו והגיה כספר הישר גבי עובדא דשנים שהמרו זה את זה דפרק צמה מדליקין (שבת דף לא.) שהקנו זה לזה דאי לא הקנו ליהדרו בהו ואע"ג דיש מקומות דקנו בלא קנין דצדדים בעגמו כגון פסהדרין (דף כד.) נאמן עלי אבא כו' דצאתן לך מחלוקת וכן (שם) דור לי צמי ראשך דלין יכול לחזור צו התם דין הוא שיעיל כיון שיש להם תביעה זה על זה והם קבלו עליהם כך את הדין ולא דמי להיכא שאין לו שום תביעה והתם צפ' זה צורר (פסהדרין דף כה.) גבי מפריחי יונים משמע כפ"י הקונט' דקאמר וזריכא דאי קאמר בתולה דעת עגמו התם (ו) דקאמר קים לי בנפשא' דידענא טפי ולהכי הוי אסמכתא משמע היכא דצידו להרויח הויא טפי אסמכתא ומתן דשמעתין נראה לי דלא דמי דהכל הויא צידו ולא צידו דלע"ג דמנאי הוא לקנות מכל מקום כיון דמלוי באחרים דלס' לא ירלו למכור ממי יקנה הלכך לא גמר ומקני אבל התם דלין צידו כלל גמר ומקני וכשהיה צידו מכלו בכל כגון אם אוצרי ולא אעביד אי גוים לא גמר ומקני כגון דאמר אשלם אלפא וזי כדלקמן דפרק המקבל (דף קד:) אבל אשלם במיטבא דלא גוים גמר ומקני ועוד פ"ת דוקא כי היהא דלס' אני חוזר כי ערצוני מחול לך וההיא דפירקין לעיל (דף סה:) דלס' אי אתה נותן לי מכאן ועד שלש שנים וההיא דמשליש חשיב אסמכתא כיון דגוים שאין מתכוין אלא להסמיך חזרו על דבריו שיאמינהו אבל משחק בקוביא

דלמא לא נסמך עליו אלא נתן על הספק: ימות

אדעתא דהכי קא עבדי שיריחו זה או זה וצננהדרין ודף כד: ד"ה לנן האריך פסקא משחק בקוביא: תני רבי חייא ע"ה בומר ש"י זיתים. ור"מ אמאי לא אמר רבי חייא מילמיה ארישא דעביט של ענבים ויש לומר דלין רגילות למכר ענבים כמו זיתים ור"מ לשמואל דאמר צדי אדם אפילו מאה פוסק למה לי על כומר ויש לומר דכימור הזיתים מקרי צדי שמים:

וכפר שיחין והברותיה אע"פ שאין לזה יש לזה. לא מיירי בעפרא דהא מחוסר שלש הוא ואינו פוסק אלא צינים איירי ומדנקט האי לישנא דלע"פ שאין לזה יש לזה כדנקט גבי פוסקין על שער שבזוק משמע שיש שער שבזוק לצינים וקמ"ל דלע"פ שאין שער לקדירות שבזוק כיון שיש שער לצינים חשיב כאילו יש לו צינים לפסוק לקדירות כשער מוכרי קדירות בזול שהצינים לענין קדירות כעין לקוטות למוכרי תבואה אי נמי אפילו אין שער יכול להיות דחשיב כיש לו לפי שדרך יוצרים דיצוי מהדדי שיש הרבה מהם: וי"ב דומר ל' תן ל' בזה או תן ל' מעותי. אין זה מעמיד מלוה על גבי פירות כיון דבתורת מקח נותן לו מעות תחילה ואפילו מי שפרע ליכא דדעתיהו דאינשי אתרעא וילא כשנותן מעות על מנת לקבל פירות לאחר זמן:

דלמא